

Felhívás a XXXI. Kálmány Lajos Népmesemondó Versenyen való részvételre

Kálmány Lajos (1852–1919) vidékünk első néprajzkutatója, a modern magyar folklórtudomány egyik megalapozója tiszteletére a Zentai Városi Könyvtár harmincegyedik alkalommal szervezi meg a Kálmány Lajos Népmesemondó Versenyt. Az idén **dr. Raffai Judit** néprajzkutatóra, egyetemi rendes tanárra emlékezünk, aki a kezdetektől fogva szervezője, alakítója és segítője volt mesemondó versenyünknek. Fájdalmas hiányt, pótolhatatlan űrt hagyott maga után, ami még inkább arra kötelez bennünket, hogy továbbvigyük örökségét megőrizve és folytatva a vajdasági népmesemondás iránti szeretetünket – így emlékezve mindig erőt sugárzó, biztató szavaira és értékőrző munkásságára.

A hagyományoknak megfelelően az idén is a verseny elődöntőit április utolsó hetében öt körzetben: a Bánságban (Muzslya), Nyugat-Bácskában (Bácskertes), Közép-Bácskában (Temerin), Észak-Bácskában (Hajdújárás) és a Tisza mentén (Zenta), döntőjét pedig **2026. május 30-án** tartjuk. A jelentkezők korhatár nélkül a következő három kategóriában versenyezhetnek:

1. Élő népmesemondás kategóriája: egy népmese elmondása. A versenyszám műsorideje legfeljebb 5 perc lehet. Korcsoportok:

- a) 7–10 éves korosztály (kisiskolások),
- b) 11–14 éves korosztály (felsős diákok),
- c) 15–18 éves korosztály (középiskolások),
- d) a felnőttek korosztálya.

2. Néprajzi (népmesegyűjtő) kategória: idén az állatmesék gyűjtését javasoljuk.

Az állatmesék hősei olyan állatok, *akik* ember módjára gondolkodnak, viselkednek, cselekednek. Mindössze ennyi a szereplők különleges, csodás képessége, semmi közük nincs a tündérmese természetfeletti tulajdonságokkal rendelkező segítő állataihoz. Az állatmese egyik alműfaja a rövid, didaktikus, csattanóval végződő ezópusi mese (más néven fabula vagy tanmese), amely Aiszóposz (Kr. e. VI. sz.) görög meseíróról kapta a nevét. Ezekben a mesékben az állatok tipikus emberi tulajdonságok megtestesítői, a történet célja erkölcsi tanulságok levonása. Vajdaság területén legtöbb állatmesét Kálmány Lajos gyűjtött.

Az állatmese többnyire – szemben a többi mesei műfajjal – gyerekeknek mesélt mese. A rövid állatmesét a színhagyományban gyakran beszélgetés közben, egy-egy esetet szemléltetve, tanulságképpen mondják el.

Ebben a kategóriában műsoridő-korlátozás nincs.

3. Képzőművészeti kategória: *A farkas, a medve meg a vitéz katona és a Félig nyúzott bakkecske* népmesék illusztrálása a következő képzőművészeti technikák alkalmazásával: tempera, vízfesték, zsírkréta (viaszpasztell), tus, illetve ezek kombinációi. A más technikák alkalmazásával készült alkotásokat a szakmai zsűri nem értékeli.

Az alkotások mérete a következő legyen:

óvodások és alsós diákok: A/4-es méretű rajzpapír,
felsősök és középiskolások: A/3-as méretű rajzpapír.

Kérjük a versenyzőket, hogy alkotásaikat passepartout (papírkeret) nélkül küldjék be.

Az ajánlott mesék forrása:

1. *Félig nyúzott bakkecske* (Szücs László meséje, Ludas)

In: Raffai Judit 2001. *A mesélő ember. Szücs László bácskai parasztember meséi*. Magyar Népköltészet Tára. Osiris Kiadó, Budapest, 9–10. Forrás: [https://bajaimuzeum.hu/wp-content/uploads/2021/11/4. raffai judit a meselo ember-ilovepdf-compressed.pdf](https://bajaimuzeum.hu/wp-content/uploads/2021/11/4._raffai_judit_a_meselo_ember-ilovepdf-compressed.pdf).

2. *A farkas, a medve meg a vitéz katona* (Czérna Miklós meséje, Oromhegyes)

In: Dala Sára (szerk.) 2006. *Czérna Miklós történetei. Mesék, mondák, anekdoták Oromhegyesről*. (Gyűjtötte Raffai Judit, Puskás Katalin, Dala Sára.). Hagyományok Háza, Budapest, 12–13. Forrás: http://tlkk.org/wp-content/uploads/2026/02/CzernaMiklos_A-farkas-a-medve-meg-a-vitez-katona-scaled.jpg.

A képzőművészeti pályázatra érkező munkák hátlapján a versenyző teljes nevét, születési évét, levélcímét, telefonszámát, villámpostacímét és felkészítőjének nevét, elérhetőségeit kérjük feltüntetni. **Egy pályázó kizárólag egy alkotással nevezhet be!** A képzőművészeti pályamunkák beküldési határideje: **2026. április 14.**

A verseny tehát két részből áll: **körzeti elődöntőkből** és **döntőből**. Az élő népmesemondás kategóriájában a versenyzők a magyar népmesekincsből választhatnak tetszés szerint egy-egy népmesét. A néprajzi kategória versenyzői a nagyszüleiktől, szüleiktől vagy más ismerősüktől hallott állatmesét:

a) mint pályaművet külön dokumentumban lejegyezve és a gyűjtésre vonatkozó adatok feltüntetésével a hajnal.anna84@gmail.com villámpostacímre küldjék el, és/vagy

b) előadják a versenyen mint saját néprajzi gyűjtést.

Az élő népmesemondás kategóriájában **csak online**, az alábbi Google-úrlap kitöltésével lehet benevezni legkésőbb **2026. április 14-éig**:

<https://forms.gle/4ULToZ5Y8kryfW8X9>

Bővebb felvilágosítás **Baráth Hajnal Annától, Kopasz Ildikótól és Tripolszky Katától** a 024/811-266-os telefonszámon kapható.

**A Kálmány Lajos Népmesemondó Verseny
a Magyar Nemzeti Tanács kiemelt gyermek- és ifjúsági versenye.**

